

Дані рис. 1 дають також нам можливість дослідити географічну локацію проєктів (угод) ДПП в Україні. Станом на 31.01.2022 р. лідерами у сфері ДПП є Миколаївська та Закарпатська області (по 4 проєкти ДПП). Другу групу утворюють Запорізька та Донецька (по 3 проєкти ДПП), Київська та Херсонська (по 2 проєкти ДПП) області. Аутсайдером списку є Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Луганська, Рівенська, Сумська, Тернопільська, Черкаська, Черневецька області, у яких не укладено жодної угоди про ДПП за досліджуваний період.

В ході дослідження [3] нами були визначені основні проблеми розвитку ДПП в Україні за досліджуваний період: економічні, організаційні, політичні, ідеологічні та технологічні об'єктивного і суб'єктивного характеру. Серед них: політичні кризи та нестабільність; непривабливість інвестиційного клімату; прогалини нормативно-правового регулювання, податкового законодавства, бюджетної підтримки та гарантування державних зобов'язань стосовно ДПП; низький рівень довіри бізнесу та суспільства до владних структур та їх менеджменту та ін.

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. Офіційний вебпортал парламенту України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>. (дата звернення: 30.04.2022).
2. Стан здійснення ДПП в Україні. Міністерство економіки України : веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini&isSpecial=true>. (дата звернення: 30.04.2022).
3. Малін О.Л. Аналіз розвитку державно-приватного партнерства в Україні та світі: якісні зміни та головні тренди 2020 року : Аналітичний звіт. Одеса, 2020. 31 с.

УДК 35.975

ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Крайній В. О., канд. екон. наук
e-mail:kravol53@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Відповідно до плану-графіку впровадження реформи місцевого самоврядування до середини 2020 року в Україні мало завершитися формування спроможних територіальних громад. Станом на вересень 2021 року Урядом затверджено 23 перспективні плани формування територій громад областей (рішення про схвалення Перспективного плану формування територій громад Закарпатської області прийнято Закарпатською обласною радою 26 вересня 2019 р. [1]). При цьому, перспективними планами охоплено лише 87,6% території України (зокрема в Одеській області – 40% території, в Київській – 54%, Черкаській та Вінницькій – 2/3 території області [2]3).

Враховуючи, що, по-перше, перспективними планами передбачено створення 1356 ОТГ, а станом на 10 вересня 2021 року на території країни налічується 951 ОТГ (70% від запланованого), та, по-друге, на середину 2020 року етап децентралізації, який передбачає формування об'єднаних громад, має бути завершеним, проблема незавершеності процесу формування та затвердження перспективних планів зумовлює сповільнення темпів реформування адміністративно-територіального устрою та виступає перешкодою досягнення кінцевих цілей реформи.

Серед основних причин відсутності перспективних планів формування спроможних територіальних громад, які б охоплювали усю територію України, виокремлюють такі:

– складність процедури затвердження перспективних планів, яка полягає у значній кількості етапів формування та затвердження планів і суб'єктів, що залучені до процесу;

– значна політизованість процедури затвердження перспективних планів на рівні регіонів.

Для подолання цих проблем Кабінетом Міністрів України розроблено зміни до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», відповідно до яких пропонується:

1) спростити механізм затвердження перспективних планів формування територій громад шляхом виключення стадії їх схвалення відповідними обласними радами – такий хід аргументується зниженням рівня заполітизованості процесу формування ОТГ в регіонах та впливу місцевих еліт на конфігурацію майбутніх громад;

2) доповнити перелік умов добровільного об'єднання територіальних громад вимогою щодо здійснення цього процесу відповідно до перспективних планів формування територій громад у регіонах України – цей крок направлений на забезпечення формування ОТГ на засадах їх спроможності і відповідності критеріям формування спроможних громад.

В контексті змін у політико-управлінській системі держави, які відбулися в Україні впродовж поточного року, доцільно акцентувати на визначенні ключових засад проведення реформ в напрямі децентралізації. Так, основними завданнями до реалізації у 2021-2022 рр. визначено: – внесення змін до Конституції України щодо передачі владних повноважень, фінансових та інших ресурсів на місцевий рівень; – завершення секторальної децентралізації, яка передбачає наближення соціальних послуг до їх безпосередніх споживачів; – визначення засад формування адміністративно-територіального устрою, закріплення меж кожної адміністративно-територіальної одиниці та завершення процесу об'єднання територіальних громад; – реформування системи місцевих органів виконавчої влади; – проведення місцевих виборів на новій територіальній основі [3]. В контексті виконання перелічених завдань Указом Президента України №713/20196 визначено терміни розробки і затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2022-2027 роки – до 1 січня 2022 року, а також перелік обов'язкових до внесення Урядом на розгляд Верховної Ради законопроектів та строки їх реалізації. Серед таких: – до 1 жовтня 2019

року має бути внесеним на розгляд ВРУ законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення ефективності використання коштів ДФРР; – до 1 січня 2020 року – законопроекти:

- 1) про засади адміністративно-територіального устрою;
- 2) про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства про місцеві вибори;
- 3) про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» щодо підвищення спроможності агенцій регіонального розвитку; про внесення змін до Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» щодо посилення конкурентоспроможності регіонів;
- 4) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оновлення законодавства про працю. Серед інших вагомих зрушень, які відбувалися в контексті законодавчого забезпечення процесу децентралізації в Україні впродовж 2019 року, - схвалення Концепції розвитку гірських територій українських Карпат на 2019-2027 рр.. Концепцією передбачено створення умов для комплексного і сталого розвитку гірських територій українських Карпат на основі раціонального і невиснажливого природокористування, мобілізації та концентрації ресурсів для розвитку зазначених територій, координації дій органів влади, розвитку державно-приватного партнерства, ефективного використання існуючих фінансових інструментів. Для досягнення зазначеної мети передбачені заходи щодо
 - 1) формування конкурентної економіки гірських територій;
 - 2) розбудови просторово збалансованої виробничої і соціальної інфраструктури;
 - 3) розвитку туристичного потенціалу;
 - 4) забезпечення екологічної безпеки.

В напрямі реалізації Концепції Указом Президента України «Про розвиток регіону українських Карпат» обумовлено затвердження Державної програми розвитку регіону українських Карпат[4] на 2020-2022 роки та виділення фінансових ресурсів для її реалізації у проекті закону про Державний бюджет України на 2020 та наступні роки.

Враховуючи значно вищий рівень фінансової спроможності міст обласного значення та концентрацію ресурсів і виробничих потужностей в містах, а також їх роль як центрів економічного розвитку, низький рівень їх активності у процес децентралізації свідчить, по-перше, про незацікавленість органів самоврядування міст в об'єднанні з сільськими громадами, по-друге, про відмову приміських сільських територіальних громад від об'єднання з містом обласного значення та націленість на формування ОТГ без участі міста. Причиною ігнорування сільськими територіальними громадами можливостей, які виникають у зв'язку з приєднанням до міста обласного значення, є загроза втрати фінансової і управлінської самостійності через поглинання містом навколишніх сіл та ризик повної економіко-управлінської асиміляції останніх.

Список використаних джерел:

1. Закарпатська облрада прийняла перспективний план формування ОТГ в області. *Mukachevo.net*, 27 вересня 2019 р. URL: <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/627140>.
2. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 вересня 2019 року. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 31 с.
3. Президент окреслив першочергові завдання у сфері децентралізації та регіональної політики. Офіційне інтернет-представництво Президента України, 2.09.2019 р. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-okresliv-pershochergovi-zavdannya-u-sferi-decentra57089>.
4. Про схвалення Концепції розвитку гірських територій українських Карпат. Розпорядження Кабінету міністрів України № 232-р від 3 квітня 2019 р.

УДК 330.322:336

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИРІШЕННЯ

Льоткіна Т. Є., здобувач вищої освіти
e-mail: ootizp.oktyabrsk@gmail.com

Кушнірук В. С., канд. екон. наук, доцент
e-mail: kushnirukvs@mnaui.edu.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Агропромисловий комплекс України забезпечений більшістю необхідних передумов для значного залучення як українських, так і іноземних інвестицій. Серед них слід виділити: родючі чорноземні ґрунти, високий рівень розвитку транспортної інфраструктури, вигідне географічно-територіальне розташування країни, забезпеченість професійними трудовими ресурсами, низький рівень насиченості ринків продовольства і ресурсів. Але, незважаючи на це, науковці і суспільствознавці впевнено виділяють ряд причин, які безпосередньо перешкоджають залученню нових інвестицій в аграрний сектор економіки України [1].

В першу чергу слід визначити, що собою являє саме поняття інвестицій. Інвестиції – це об'єкти цивільних прав, що мають грошову оцінку, призначені для внесення в будь-який об'єкт діяльності, що не носить протиправного характеру і мають за мету отримання позитивного соціального ефекту. Інвестиційна привабливість є одним з найактуальніших і найважливіших питань для обговорення в наш час. Привабливим (іншими словами вигідним для залучення грошових вкладів), може бути не тільки окремий проєкт або підприємство, а й галузь загалом. Високий рівень інвестиційної привабливості саме галузі є ключовим фактором підвищення рівня її конкурентоспроможності та гарантує високі стійкі темпи економічного зростання країни [2].

Серед основних перешкод для залучення нових інвестицій в аграрний сектор економіки на державному рівні науковці виділяють такі:

- недосконалість нормативно-правової бази;